

Dagens Nyheter 2020-07-08

Insändare Jan Lötvall.

”Munskydd i trånga miljöer kan rädda många liv”

PUBLICERAD 2020-07-08

INSÄNDARE. Folkhälsomyndigheten bör rekommendera allmänheten att använda munskydd mot [coronaviruset](#). Forskning visar att covid-19 är en luftburen smitta och därför kan munskydd i trånga miljöer rädda många liv, skriver Jan Lötvall, överläkare och professor i klinisk allergologi.

Detta är en insändare i Dagens Nyheter. Skribenten svarar för åsikter i artikeln.

[Läs senare](#)

I en [DN-intervju](#) (27 juni 2020) sade statsepidemiolog [Anders Tegnell](#): ”Det finns inga bra vetenskapliga belägg för att munskydd skulle skydda. Vi vet också hur svårt det är med munskydd ute i samhället. Jag hade en bekant som precis har flugit från Sverige till Nederländerna och som berättade hur alla ombord satte på sig sitt lilla munskydd på planet. Så fort det lyft tog alla av sig munskydden. När man skulle gå av satte man på sig dem igen. När man kom till flygplatsen drog man ner skyddet och så hängde det där. Det är för svårt med munskydd i samhället, det står jag fast vid. Och det är osäkert vilket skydd det ger.”

Anders Tegnell avfärdade i intervjun, i några få meningar, all den vetenskapliga kunskap som under de senaste månaderna ackumulerats om munskyddens skyddande effekter mot [covid-19](#). Kunskapen visar med all önskvärd tydlighet visar att munskydd signifikant hindrar spridning av coronaviruset mellan människor.

Tegnell gör det dessutom med en hörsägen, en anekdot, som berättats för honom av ”en bekant”. Men anekdoter ska självklart inte styra strategin under en pandemi. Den måste grundas på vetenskapliga data:

- Det är nu klarlagt att covid-19 även är en luftburen smitta. Den sprids inte bara via droppar och kontakt, något som nyligen kraftfullt har framförts av 239 forskare från 32 länder i ett [upprop till WHO](#).

- Forskning visar också entydigt att allmänt bruk av munskydd snabbt minskar spridningen av covid-19, speciellt om munskydden används inomhus (källor: [BMJ](#), [Lancet](#) och [Institute of Labor Economics](#)), vilket också är i linje med att smittan är luftburen.

Det är viktigt att forskare tänker kritiskt, att man ifrågasätta sina egna tolkningar, slutsatser och hypoteser. Om forskningsresultat talar emot ens egna ideer måste man acceptera det.

Som forskare ska man inte hålla fast vid sina förutfattade meningar. Det är utifrån en vetenskaplig analys tveklöst så att Sveriges stora spridning av coronaviruset och höga dödlighet beror på en olycklig strategi.

Nu går generaldirektören för [Folkhälsomyndigheten](#), Johan Carlson, i en [intervju](#) i Svenska Dagbladet (7 juli 2020) ut och säger att spridningen av sjukdomen i Sverige är en ”slump”. Han menar att vi därför inte ska jämföra oss med andra nordiska länder. ”Har man inte haft det här inflödet som vi haft så är inte Norden vårt jämförelseobjekt.”

Dessvärre visar en objektiv vetenskaplig analys att det är strategin i Sverige som är orsaken till sjukdomens framfart i vårt land. Slumpen har ingenting att göra med det.

Vetenskapliga data är entydiga. Bruket av munskydd hos allmänheten i trånga miljöer som i butiker och kollektivtrafik minskar drastiskt spridningen av covid-19. Människor klarar av att använda munskydd i vardagen, visar forskningen. Det är också tydligt i länder där det krävs.

Jag ber därför ödmjukast Anders Tegnell och Johan Carlson att kritiskt granska sin egen strategi, och anpassa den till aktuell vetenskaplig kunskap. Det skulle rädda många svenskers liv.

Insändare. 8 juli 2020 kl 15